Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 183. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 27-го ВЕРЕСНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 27, 1983 No. 183. VOL. XC.

Р. КОНКВЕСТ ВИСТУПАТИМЕ ПО РАДІО У ВАШІНҐТОНІ

Вашінгтон (А.Б.). — У п'ятницю, 30-го вересня ц.р. о год. від 9-ої до 10-ої вечора тут на публічній радіостанції WAMU при Американському університеті у Вашінгтоні виступатиме проф. Роберт Конквест, відомий англійський вчений, автор багатьох книжок про комунізм і комуно-московську імперію і Великий голод в Україні. Його студія про голодову облогу Москви появиться, як вже раніше інформовано, в 1984 році заходами Українського Наукового Інституту при Гарвардському університеті і фінансовій підтримці Українського Народного Союзу та інших жертводавців.

Названа радіостанція при Американському університеті користується великою популярністю головно серед політичного, наукового і культурного світу, тому треба сподіватися, що виступ Р. Конквеста слухатимуть багато впливових осіб.

Передачі цієї станції можуть слухати українці у Вашінгтоні й околиці, Вірджінії, частині Мериленду, Делаверу і Пенсильванії.

Українці пригадують про Великий голод

Левіттавн, Па. — У щоденнику „Філядельфія Інкваєр" поміщено лист пера Ярослава Татомира, в якому він звертає увагу на те, що публічна американська опінія і преса, приписуючи советам вину за зістріління і загибель 269 невинних людей в пасажирському літаку південнокорейської лінії, не нав'язує до інших прикладів советської жорстокости. Він дає як приклади Афганістан, Мадярщину, Чехо-Словаччину, а передусім голодове винищення українців у 1932-33 роках.

Я. Татомир пригадує також, про сьогоднішні концентраційні табори в СССР і нехтування людських і національних прав та ставить слушне питання чи громадськість на всі ці акти советського насильства відповідно реагує.

На його думку советський уряд знає дуже добре, що Захід ніколи довго не переймається їхніми жорстокими вчинками та що кожний із минулих злочинів „забувається" до кількох тижнів.

Редакція газети помістила лист Я. Татомира під заголовком „Забуваємо".

Відбудеться „Свято книжки" дітей і молоді в Торонто

Ню Йорк Н. Й. (В.Б.). — Як інформують із Торонто, Канада, старанням Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді (ОПЛДМ) відбудеться там в неділю, 16-го жовтня ц.р., о год. 3-ій по полудні, в авдиторії Інституту св. Володимира „Свято книжки" з участю шкільної дітвори й членів молодечих організацій Торонто й околиці.

У програмі „Свята" передбачається доповідь для дітей і юнацтва, зокрема книголюбів, поетеси, письменниці, довголітньої пластової виховниці та редакторки новацького журналу „Готуйсь!" і співробітниці „Веселки" Лесі Храпливої-Щур, концертова частина (деклямації, рецитації, мистецьке читання, сценки, хорові співи), виставка книжок і книжкової графіки та конкурс із нагородами за прочитані молоддю книжки.

До активної участи в „Святі книжки" запрошені за посередництвом директорів і вчителів шкіл, виховників молоді та за підтримкою духівництва шкільні діти й члени юначих організацій.

ЗАКЛИК

ПРЕЗИДІЇ УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ

Долучуємося до Заклику Крайового Громадського Комітету для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках і від себе і від усіх наших складових організацій та всіх наших членів закликаємо:

Всіх членів українсько-американської громади показати світові, що ці невинні жертви Великого голоду в Україні в 1932-33 роках не згинули даремно і що ввесь український нарід шанує і пам'ятає їх дар життя, який вони зложили в жертві за волю України.

Ціла українсько-американська громада обов'язково повинна взяти масову участь у маніфестаційному поході та концерті Меморіяльної Неділі у Вашінгтоні 2-го жовтня 1983 року.

Ню Йорк, Н. Й.
Вересень 1983

Президія
Української Американської Координаційної Ради

ЗАКЛИК

Конференція Центральних Українських Академічних Професійних Товариств висловлює признання всім організаціям, які взяли участь у виявленні національної жалоби по семи мільйонах жертв Великого голоду в Україні, що його зорганізувала Москва в 1932-33 роках.

На закінчення цієї жалоби буде велика Маніфестація у Вашінгтоні у неділю, 2-го жовтня ц.р., до участи у якій закликаємо все членство наших організацій і цілу українську громаду, щоб цим способом задокументувати вільному світові про цю трагедію. Світ повинен почути наш голос, щоб у майбутньмоу така трагедія не повторилася.

Маніфестацією виявимо нашу поміч, на яку чекає поневолений український народ, та засудимо нелюдський злочин Москви.

Конференція Центральних Українських Академічних Професійних Товариств

Щаслива втеча і трагедія советських мистців

Мадрид, Еспанія. — Еспанська преса продовжує інформувати про деталі двох советських музик високої кляси Бориса Корсакова і Алєксандра Торадзе. Перший, згідно з цими інформаціями, був перший скрипаль в московській оркестрі Великого театру, яка концертувала в Еспанії, другий пяніст-соліст світової слави, який свого часу виступав також в Карнеґі Голл в Ню Йорку і в Тексасі на конкурсі піяністів імени Вен Клейборна.

Спочатку скрився і, як потім виявилося, попросив азилю в еспанському уряді А. Торадзе, а два дні пізніше покінчив життя самогубством через повішення Б. Корсаков. Перевіркою обидвох випадків поцікавилася еспанська кримінальна поліція і політичні чинники і в ході слідства виявились над звичайно цікаві, а рівночасно потрясаючі подробиці, які нагадують своїм перебігом детективні романи. Частину цієї історії двох мистців з країни, у якій панує тоталітарний режим і кожна одиниця знаходиться під пильним оком всевладного КҐБ, опублікував нюйоркський щоденник „Ню Йорк Таймс" в неділю, 18-го вересня ц.р., покликаючись на мадридську газету „Ель Паіс".

Б. Корсаков виступав правдоподібно в оркестрі у двох „ролях": був солістом-скрипалем і співробітником КҐБ. Його завданням було слідкувати за іншими музикантами-друзями. Еспанські кореспонденти здогадуються, а може переповідають історію на підставі поліційних звітів, що після втечі А. Торадзе, Корсаков вирішив покінчити самогубством, не бажаючи мабуть відчитуватись перед своїми зверхниками з КҐБ, а може навіть відсиджувати покарання в сибірських концентраційних таборах за „брак пильности" у виконуванні покладеного на нього компартією завдання.

Оркестра перебувала в той час на провінції і після того, коли було відкрито труп Корсакова, з Мадриду прибув представник совтської амбасади для перевірки випадку і полагодження справи перевозу тіла до СССР. Оркестра, однак, не припиняла своїх виступів і навіть в день самогубства Корсакова дала концерт, але вже без першого скрипаля, якого до речі, ніхто не заступав.

Вміжчасі розголосу набрала справа втечі А. Торадзе і про Корсакова, за порадою советських представників з амбасади, не згадували в пресі. При тому виявивищ

(Закінчення на ст. 4)

Допомогли юнакові з Юґославії

Мирослав Кулешко з ред. Тамарою Кардашинець в „Самопомочі".

Джерзі Ситі, Н. Дж. (Т. Кардашинець). — Білявий стрункий юнак, чарівно усміхаючись, представився: Мирослав Кулешко. Зустріч з Мирославом відбулася тут у приміщенні Української Кредитової Кооперативи „Самопоміч" і на ній були присутні президент „Самопоміч" Юрій Ференцевич, заступник президента Дмитро Вох, скарбник Степан Кравченюк, члени дирекції — Зенон Галькович, Юрій Колодій, Ілля Шевчук, і батьки товариша Мирослава, Андрія, з Малої Семінарії, Іванна та Петро Панкевичі.

Мирослав походить вже з третього покоління українців, народжених в Югославії. Він народився 17 років тому у селі Поточані, Баня Люка, у 11-дітній родині, з яких двоє померло. Він має три сестри і шестеро братів. Хоч у його селі тільки три українські родини, проте батьки Мирослава припильнували, щоб всі діти розмовляли українською мовою. Один із братів Мирослава, Ілля, вже цього року стане священиком.

Слідами брата Іллі до Малої Семінарії Отців Селезіянів у Римі, цієї єдиної у світі школи з українською мовою викладів усіх предметів, пішов і Мирослав. У вересні 1979 року, два місяці після смерти свого батька, він вступив у Малу Семінарію.

Вістка про Мирослава примандрувала до нюджерзької „Самопомочі". Дізнавшися, що він походить із багатодітної і незаможної родини, „Самопоміч" розкрила своє добряче кооперативне серце, приєднала юнака до вже довгого списку своїх доброчинств, взявши на себе оплату за його навчання у Семінарії. Цим „Самопоміч" звільнила обмежені фонди Семінарії для незаможних учнів.

Мирослав почав пильно й наполегливо вчитися, і, здавалося, ніщо не стояло на перешкоді його навчанню. Проте незабаром відчув він, що у нього болять очі, а зір занепадає. У 1980 році він повернувся до Югославії, де йому зробили операцію ока. Надії на покращання після операції не оправдалися, зір його не покращав.

Влітку цього року „Самопоміч" почала робити заходи, щоб стягнути Мирослава до ЗСА, де, напевно, знайдеться спеціяліст, що допоможе юнакові. І так, несподівано для себе, опинився Мирослав в Америці, де його приютила у себе родина Панкевичів в Йонкерсі. Завдяки цій родині й старанням пароха української католицької церкви св. Михаїла в Йонкерсі о. шамбеляна Петра Федорчука, який перейнявся долею Мирослава, знайшли лікаря, хірурга, відомого спеціяліста по очах з Ґрінич, Конн., Джана Фінлі, дружина якого, між іншим, українського роду.

Оглянувши Мирослава, лікар ствердив, що зір його дегенерує, бо в наслідок сильного запалення у правому оці створилася близна, яку треба усунути. Лікар проте, не ґарантував вилікування ока, лише запевнив свого пацієнта, що операція зупинить дальше погіршення зору.

(Закінчення на ст. 4)

К. МекДоналд кандидує на конґресменку

Марістта, Дж. — Кетрин МекДоналд, дружина конгресмена Леррі МекДоналда, який загинув під час зістріління советськими джетами південнокорейського пасажирського літака разом з 268-ма іншими особами, проголосила формально свою кандидатуру на конгресменку, заявляючи рівночасно, що вона йтиме слідами свого покійного мужа і буде продовжувати антикомуністичну акцію у переконанні, що комунізм є найбільшим злом для людства.

„Леррі боровся за краще завтра для американського народу і я думаю, що цей змаг повинен продовжуватися збільшеними зусиллями", — заявила К. МекДоналд, яка вважає, що вона є найбільш кваліфікованою особою, щоб продовжувати започатковану працю її мужа. МекДоналд сказала, що у випадку вибору її на конґресменку вона запропонує в Палаті Репрезентантів законопроєкт, який припинить всяку матеріяльну допомогу для Советського Союзу у відплату за зістріління цивільного літака і вбивство 269 осіб.

Окремі вибори для обсадження звільненого в Конгресі місця після смерти Мек Доналда відбудуться 18-го жовтня ц.р. Противники К. МекДоналд, особливо лібeрали, критикують її за приналежність до організації ім. Джана Бірча, до якої належав також конгресмен Л. МекДоналд, явно признаючись до цього. Політичні спостерігачі кажуть, що у теперішній ситуації ледве чи хтось інший зможе виграти вибори до Конґресу у дільниці, з якої кандидував покійний конгресмен.

Економіка ЗСА стабілізується

Вашінгтон. — Речники Департаменту торгівлі і економічні аналітики однозгідно підтверджують, що економіка З'єдинаних Стейтів Америки без сумніву стабілізується, доказом чого може послужити зріст національного валового продукту і зменшення інфляції. Сьогодні вже ніхто з-посеред економістів не говорить про загрозу росту інфляції і рецесію, яка свого часу наводила пострах на фінансові інституції і на тих американських громадян, які мають заощадження в банках.

Національний валовий прорукт у квартали липень-вересень становив 7 відсотків у річному національному відношенні. До цього однак не прив'язують великої уваги економісти, бо відсотки базовані на урядових статистиках, а не на докладних студіях. Малколм Болдрідж, секретар Департаменту торгівлі, переконаний однак, що економіка ЗСА знаходиться на шляху абсолютного оздоровлення. Він передбачає, що в останньому кварталі продуктивність підприємств знову збільшиться на 1,7 відсотка, а товари широко запотребування подешевіють, зокрема харчі, одяг, бензина і олива до огрівання будинків тощо.

Заступник пресового секретаря Білого Дому Леррі Спікс заявив кореспондентам, що президент Роналд Реґен уважно слідкує за розвитком економіки і спадом безробіття і що Уряд задоволений сьогоднішнім станом.

Теперішня оцінка росту економіки ЗСА базована на збільшенні продукції, збуту товарів, інвестиціях великих компаній і фабрик, рості будівельної індустрії, зацікавленні купном приватних домів та пожвавленні руху у фінансовому світі.

У СВІТІ

НАЧАЛЬНИК ГЕНЕРАЛЬНОГО штабу советської армії маршал Ніколай Огарков ще раз повторив у четвер, 22-го вересня, советські погрози, що Кремль відповість на розміщення нових американських ракет середнього засягу в Европі „відповідними заходами", які створять подібну загрозу ЗСА і Західній Европі. Як і в попередніх погрозах, маршал Огарков не уточнював способу відплатних заходів. Але він натякнув ясніше, ніж будь-коли перед тим, що замість розміщати більше ракет типу СС-20, які становлять ядро суперечок, Кремль можливо приступить до іншого варіянту, правдоподібно розмістить свої ракети на підводних човнах біля берегів ЗСА.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ Каспар Вайнберґер розпочав у четвер, 22-го вересня свою двотижневу подорож по країнах Азії, включаючи переговори на високому рівні в Китаї, Японії та Пакістані .В Китаї Вайнберґер передбачає обговорити з китайськими лідерами питання модернізації китайської армії американським військовим спорядженням. Дипломатичні джерела в Пекіні заявили, що советська загроза, як її бачить Китай, Японія і Пакістан, і як озброїтися проти неї будуть основними питаннями при обговоренні.

ПРЕЗИДЕНТ ФІЛІППІН Фердінанд Маркос заявив у четвер, 22-го вересня, що він не толеруватиме анархії у своїй країні, що сприймається як явний натяк на відновлення військового стану в повній його силі. Поліція Манілі повідомила, що щонайменше 11 убитих і приблизно 200 поранених впали жертвами у вуличних боях між демонстрантами і силами безпеки в середу вечором. Маркос заявив, що йодо уряд вину за безпорядок і вбивства повністю кладе на „лідерів опозиції".

ЛІДЕРИ ЗАБОРОНЕНОЇ профспілки „Солідарність", які перебувають у підпіллі, критикували одного із своїх колишніх послідовників керівника краківського відділу „Солідарности" Владислава Гардека, який ніби здався поліції, а потім виступив у польському телебаченні з заявою, де назвав дальший опір комуністичним властям „безцільним". У заяві, переданій західнім кореспондентам після зустрічі підпільників наприкінці минулого тижня, говориться, що підпільні лідери „гостро засуджують" Владислава Гардека за його виступ по телебаченню 23-го серпня. Деякі лідери „Солідарности" вважають, що Гардек добровільно не здався, а був схоплений поліцією і змушений зробити таку заяву. Цього тижня Гардек повернувся на працю на металюрґійний завод „Нова гута", але уникав зустрічі з кореспондентами.

ГРУПА, ЯКА НАЗИВАЄ СЕБЕ протихристиянським турецьким визвольним фронтом заявила в четвер, 22-го вересня, що викрадена дочка ватиканського службовця жива і перебуває в Італії. Мілянське бюро італійського агентства новин АНСА отримало поштою односторінкову заяву. Це була перша від 13-го серпня чутка від самозваної „турецької" групи. Інша група яка є правдоподібнішим викрадачем Емануелі Орлянді, назвала заяву „турецької" групи фальшивкою.

В ЛИВАНІ ОСЯГНЕНО ПЕРЕМИР'Я

Ню Йорк, Н.Й. — Уряд ЗСА заявив у неділю, 25-го вересня, що він вважає проголошення припинення боїв в Ливані лише як „перший крок" на шляху до складніших цілей встановлення сильного центрального уряду в цій країні та виведення всіх військ Ізраїля, Сирія та Палестинської Визвольної Організації.

Виступаючи перед журналістами тут в готелі Волдорф-Асторія після проголошення перемир'я, державний секретар Джордж Шулц заявив, що він і президент Роналд Реґен вважають припинення воєнних дій як початок „важливішого процесу".

Він також сказав, що мета президента Реґена і президента Ливану Аміна Ґемаєля „залишається незмінна в бажанні побачити вихід усіх чужинецьких військ з Ливану, утворення сильного центрального уряду в Ливані, основаного, очевидно, на базі національного примирення". Крім того Шулц сказав, що ЗСА залишаються зобов'язані забезпечити таку кінцеву розв'язку в Ливані, яка гарантувала б „належну угоду про безпеку" північних кордонів Ізраїля".

Відносно ролі 1,600 американських морських піхотинців у Ливані, секретар Шулц вказав на незмінність їх ролі під цю пору. Він заявив, що їх місія „залишається важливою і незмінною", — одначе додав, що їм буде легше виконувати свою місію тому, що вони не будуть об'єктом перехресного вогню, як вони були дотепер".

Секретер Шулц натякнув також, що військовоморські сили при берегах Ливану можуть бути відведені, якщо перемир'я триватиме. Він також звернув увагу на заклик до стриманості, зроблений в Дамаску, де було проголошено припинення вогню.

Президент Реґен і секретар Шулц були в Ню Йорку, де Президент виступить у понеділок перед Генеральною асамблеєю ОН. Перші повідомлення про перелом у довгих і важких намаганнях спеціяльного американського посланця на Близький Схід Роберта МекФарлена з принцом Савдійської Арабії Бандаром у ролі посередника, дійшли до президента Реґена ще тоді, як він відлітав з Вашінґтону до Ню Йорку. На прийнятті разом з генеральним секретарем ОН Хавіє Перезом де Куеяром президент Реґен заявив: „Це, звичайно, початок, і припинення вогню буде проголошене або вже проголошене, а тепер вони можуть приступити до дійсних справ полагодження питання, і, ми надіємося, до угоди про мир і полагоджен ня ливанської проблеми".

В АМЕРИЦІ

КОМІСІЯ МІЖНАРОДНИХ справ Палати Репрезентантів голосами 30 до 6 проголосувала, що Уряд президента Роналда Реґена має право держати американський військовий контиґент в Бейруті 18 місяців. Демократи домагалися відтягнення з Ливану американського контиґенту, вважаючи, що президент Роналд Реґен порушує закон про воєнні прероґативи, прийнятий обидвома палатами Конґресу ще в 1973 році, який до речі, вимагає від Уряду, що кожна військова акція ЗСА чи льокальна війна мусить бути апробована Конгресом. Помірковані конгресмени, намагаючись знайти компроміс між двома групами, пропонували скоротити час перебування американських вояків до дев'яти місяців, але їхня пропозиція перепала під час голосування.

МІЖНАРОДНИЙ МОНЕТАРНИЙ фонд, переживаючи першу в історії цього фонду кризу, не зможе в цьому і наступному році уділити позичок для країн так званого Третього світу у такій висоті як минулими роками. Керівники фонду приймають і розглядають прохання про уділення позичок, але рівночасно висилають до зацікавлених фондами країн пересторогу про скорочення фондів, щоб вони завчасу могли пристосувати їхні господарські пляни.

В КІНЦІ МИНУЛОГО тижня перехоплювачі літаків в повітрі знову доконали свого злочинного діла. Якийсь осібняк, правдоподібно кубинець з нових еміґрантів, до яких, як відомо, Фідель Кастро долучив кілька тисяч кримінальників і шпигунів, наказав пілотам пасажирського літака лінії Амерікен із 112 пасажирами і обслугою на покладі, скерувати літак на летовище в Гавані, погрожуючи розривом бомби. Дві години пізніше літак сів на летовищі Хосе Марті і кубинська поліція арештувала перехоплювача літака, якого ФБІ зідентифікувало як Найта Сталліона, чорношкіру людину, розґовірною мовою якого була еспанська мова.

НЕГРИТЯНСЬКИЙ АКТИВІСТ і пастор Джессі Джексон заявив кореспондентам, що він на протязі двох тижнів повідомить про своє рішення відносно кандидатури на президента. Джексон щойно повернувся з подорожі по Европі де він вів кампанію за реєстрацію вояків і їхніх родин до голосування у президентських виборах. Таку ж кампанію він веде також в ЗСА, зокрема серед негритян і пуерторіканців.

ПРИКОРДОННА СТОРОЖА ЗСА повідомила, що вона переловила на кордоні між З'єднаними Стейтами Америки і Мехіко один мільйон осіб, які намагалися нелегально перейти кордон і загубитися в гущі нелегальних еміґрантів, особливо у великих містах Америки. Очевидно, речники прикордонної сторожі не знають скільки осіб зуміли все таки перейти кордон і тепер перебувають нелеґльно в ЗСА. Ален Нелсон, речник Служби іміграції і натуралізації заявив, що інформації про нелеґльний перехід кордону мехіканцями відноситься тільки до одного року часу. Раніше, коли кордон був слабше хоронений, мехіканці тисячами переходили до ЗСА без великих труднощів.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ внутрішніх справ Джеймс Ватт опинився в клопотах і під обстрілом критики зі сторони членів Палати Репрезентантів і Сенату, які вимагають його резиґнації. У розмові з президентом Роналдом Реґеном конгресмени і сенатори домагалися звільнення Ватта з його становища. Не зважаючи на те, що Ватт формально перепросив Президента і признався до помилки, акція проти нього ведеться повним темпом. Ватт, у розмові з кореспондентами, сказав, що дорадча господарська рада у справах винайму копалень складається з „одного негритянина, однієї жінки, двох жидів і одного каліки". Речник Білого Дому Леррі Спікс заявив, що Президент прийняв перепросини Ватта, але не зробив ще жадного остаточного рішення в тій справі.

Хай наша присутність у Вашінґтоні 2-го жовтня буде доказом нашої національної наснаги!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

УАКРада стоїть перед важливими рішеннями

Меморіяльний Тиждень у Вашінґтоні, і кінець того тижня — субота й неділя, 1-го і 2-го жовтня, бачитимуть не тільки десятки тисяч українців, американських громадян, як приїдуть туди, до столиці Америки й столиці всього вільного світу, віддати поклін пам'яті мільйонів жертв українського голокосту з-перед 50-ти років, але й бачитимуть преважливу нараду Української Американської Координаційної Ради (УАКР), яка відбудеться у суботу, о 1-ій годині по полудні, у Твін Бриджес Марріотт Мотелі.

Нарада ця незвичайно важлива і її повинні поставити одним з наріжних каменів своїх відвідин у Вашінґтоні всі активні громадські діячі, а особливо ті, які належать до трьох десятків організацій, основників Комітету за Правопорядок в УККА, Комітету, який ліг в основу заснованої цього літа УАКР для оздоровлення громадського життя в ЗСА, та їхні однодумці і симпатизуючі.

Як довідуємося, центральною точкою порядку нарад буде обговорення організаційного оформлення, початкової програми, безпосередніх завдань, членства, розподілу обов'язків і подібних важливих справ. Обговорюватиметься також проєкт статуту для УАКР. Як знаємо зі статтей і голосів у вільній пресі, намітилися досі два проєкти цього статуту. Один, що його приготував проф. д-р Петро Стерчо із співдією д-ра Романа Борковського, — в основу суспільного процесу кладе сучасний принцип договорення представників організацій, а другий, — комбіновану участь у керівництві представників організацій і представників, вибраних загальним голосуванням. Ця друга пропозиція вийшла з демократичних кіл вашінґтонської української громади, як про це написано в довідці-повідомленні про конференцію УАКР у Вашінґтоні.

Справи, як бачимо — преважливі. Тому всі, кому дорога справа дійсно всеукраїнської централі в Америці, яка має нарешті покласти кінець хаотичному станові, що витворився на українських поселеннях у З'єднаних Стейтах Америки від XIII Конґресу у Філядельфії три роки тому, відколи, замість загальногромадської централі, ми маємо монопартійний УККА, повинні докласти всіх зусиль, щоб обов'язково взяти участь у цій преважливій нараді 1-го жовтня у Вашінґтоні. Як відомо заходи довести до порозуміння на протязі останніх 35 місяців не увінчалися успіхом, не зважаючи навіть на серйозне й глибоке заанґажування в діло полагодження конфлікту всіх трьох Українських Церков.

Тепер настав час скінчити цей затяжний період „приблизного безвладдя" і конструктивним ставленням до зміцнення координаційної організації — УАКРади та розгорнення корисної і конечної діяльности на її форумі вивести нашу американсько-українську громаду з відносного застою, спрямувавши всі свої ресурси людські та фінансові, нашу енерґію й увесь наш вільний час на скріплення українських позицій у цій країні, а тим самим у світі.

МЕМОРІЯЛЬНИЙ ТИЖДЕНЬ У ВАШІНҐТОНІ

(Інтерв'ю з членом Президії КГК інж. Степаном Процико)

Питання: Наближаємось до неділі, 2-го жовтня, — дати Меморіяльної маніфестації у Вашінгтоні в 50-ту річницю Великого голоду в Україні. Як референт КГК, відповідальний за організацію і координацію Меморіяльного Тижня, скажіть, будь ласка, які заходи зроблено, щоб ця маніфестація стала масовим протестом української спільноти в Америці проти цього та інших злочинів Москви в Україні? Як відгукнулась українська громада на заклики Крайового Громадського Комітету до участи в цій маніфестації?

Відповідь: Меморіяльна маніфестація 2-го жовтня — це лише частина програми Меморіяльного Тижня. Масова участь громади важлива тут тому, що уже сама чисельність учасників буде показником, як глибоко українська громада боліє цією трагедією українського народу, і як твердо вона бажає, щоб світ знав правду про неї. КГК почав свою роботу, не маючи своєї організаційної структури; тому початкові заходи для мобілізації громади зосереджувались на пресових статтях і повідомленнях. В міру того, як наближалась дата Меморіяльної маніфестації, почали організуватись місцеві комітети, в додаток до тих, що вже існували в багатьох містах, де вже було відзначено 50-ту річницю Великого голоду. Місцевих к-тів тепер нараховується близько тридцяти. Звичайно значної участи громад з віддалених міст тяжко очікувати, але активний контакт Вашінгтонського бюро з комітетами встановлено, вислано їм потрібні матеріяли у двох мовах, і окремими листами ініційовано організаційну і пропаґандивну роботу на місцях. Так, успішна маніфестація засвідчить про дві речі: про свідомість потреби винести перед зовнішній світ проблему українського національного характеру і про вартість наших організаційних заходів у цьому напрямі.

П: Метою цієї маніфестації є не тільки вшанувати пам'ять жертв, замучених штучним голодом, але звернути увагу американців і взагалі вільного світу на злочини совєтського комуністичного режиму супроти українського народу та остерегти їх перед цим терористичним режимом, який ще не позбувся ідеї про опанування світу. Що зроблено в справі винесення справи Великого голоду в Україні — цієї найбільшої катастрофи в історії людства, — на американський і міжнародний форум?

В: Відзначування народовбивчого епізоду нашої історії має два аспекти: духовно-моральний і політичний. Картини опухлих виголоднілих дітей, трупів на вулицях і терору большевицьких бриґад на Україні ніяк не забути сотням тисяч людей, які це пам'ятають. В емоційному напруженні вони переживатимуть це страхіття ще раз. Одначе, другий бік цієї трагедії політичний, і це повинно бути визнане в політичному світі. В цьому напрямі КГК використовує існуючі публікації українських і чужих авторів, сучасні статті в часописах і журналах, і приготовані власні інформаційні матеріяли. Головні зусилля ідуть в тому напрямі, щоб поінформувати членів Конгресу і Уряду; окремий підхід є до джерел масової інформації. Програма Меморіяльного Тижня має власне такі точки, які спрямовані на інформацію зовнішнього світу. Для цієї самої цілі КГК влаштовує ще дві окремі акції, щоб справу голоду винести на ширший науковий і політичний світ: д-р Мирон Куропась влаштовує конференцію в „Амерікен Ентерпрайз Інститут", а Евген Іванців продовжує старання про переслухання в Сенатському Комітеті Агрикультури (в наступному тижні після Вашінгтонських імпрез). Усі ці зусилля КГК спрямовані на те, щоб широко і документально оприлюднити причини і цілі народовбивчого вчинку червоної Москви, та щоб він більше ніде не повторювався.

П: Тому, що в українській пресі були не повні і часом не точні інформації про події Меморіяльного тижня у Вашінгтоні, уточніть, будь ласка, що і коли буде.

В: В наслідок того, що програма Меморіяльного Тижня приготовлялася частинами і на початкових нарадах обговорювалися різні варіянти щодо місця і часу поодиноких точок програми, до преси потрапляли інколи дані із початкових не остаточних плянів, які згодом мінялися з причини об'єктивних умов. На сьогодні маємо уже устійнену рамову програму, від якої не повинно бути відхилень. Вона друкується в газеті на іншому місці. Деяких деталів програми як прізвища гостей не подавали, бо запрошені гості не всі досі дали свої відповіді.

П: Чи в Конгресі ЗСА буде відзначено в якійсь формі 50-ту річницю Українського Голокосту, який своїм часом випереджує, а розмірами перевищує навіть жидівський голокост. Чи буде переслухання в справі штучного голоду в Україні?

В: Як уже згадано, на початку жовтня ц. р. відбудеться в Сенатському Комітеті для Агрикультури переслухання на тему Великого голоду. Крім того в Капітолі, в Палаті Репрезентантів, відбудеться спеціяльна програма для персональних виступів і читань поглядів і відгуків окремих членів Палати на цю неймовірну українську історичну трагедію. Після згаданої програми увечорі відбудеться прийняття для конґресменів і гостей там же.

П: Чи зроблено заходи, щоб українська громада Вашінгтону й околиць допомогла успішно провести Меморіяльну маніфестацію 2-го жовтня та різні події протягом Меморіяльного Тижня, наприклад жалобну стійку із свічками перед совєтським посольством, прийняття в Конґресі тощо?

В: Тому, що Меморіяльний Тиждень відбуватиметься у Вашінгтоні, то, зрозуміло, що Вашінгтонська українська громада вкладає у підготовку імпрез багато зусиль. Як уже писалось, тут існує Місцевий комітет, який складається з десяти різних секцій, призначених для виконання окремих завдань в програмі Тижня.

(Продовження буде)

Один рік у Червоній армії

(З нагоди появи спогадів Івана Ящишина)

Коли ми в школі пильно вивчали „Коментарі про галлійську війну" (Commentari de bello Gallico) не застановлялись, що саме Цезар був батьком мемуарної літератури.

Мемуарна література у нас не дуже то багата, тому, коли з цього літературного ґатунку у нас щось появиться, має не абиякий успіх.

З великим зацікавленням прочитав я книжку „Один рік у Червоній армії" — спогади Івана Ящишина в літературному записі Зиновія Книша. До речі, в З'єднаних Стейтах Америки й поза ними сливе всі спогади знатніших людей виходять з-під рук опитних літераторів чи журналістів, тобто вони пишуть за оцих знатніших людей.

Книжку видала „Срібна Сурма" в Канаді — Торонто.

У цій книжці вперше порушено життя-буття в Червоній армії.

Перед нашими очима просуваються образи, що їх змалював Іван Ящишин, якого, як призовника, поруч десятка його односельчан, покликано до Червоної армії на дев'ять місяців перед тим, заки почалася німецько-большевицька війна в червні 1941 року.

У книжці описано життя в казармах у нужденних, негігієнічних умовинах, ролю звироднілих політруків, роззброєння „західняків", виснажливу каторжну працю в „робочих батальйонах" на Кримі на мікроскопійних пайках, а то й у голоді.

Розповідь тут і там переплетена гумором — цікава та щира.

Автор описує своє село, Сяниики повіту Мостиська в часі „визволення"; з якого взято до Червоної армії одинадцять призовників. Його приділено до 156-ої дивізії, що стаціонувала на Кримі, докладніше його включено до 361-го полку піхоти біля Севастополя, з згодом переведено до підстаршинської школи. Автор пише про казематний бруд, воші, пошесть короси та плекання культу матюків. Описує, як його двох друзів викинули з підстаршинської школи за те, що випадково зайшли до церкви, а він сам зберігав мамин молитовник, як святощі та безперебійно був у страху, щоб просвердливе око політрука не достежило цього молитовника. Безслідні часті зникання „курсантів" згодом вже нікого не дивували. Огида огортала від антирелігійних фільмів, фальшивої „політінформації" і „патріотичних" закликів до „революційної чуйности". Тут дещо відпруження вносить опис „босої роти", а й ті бійці, що мали ніби то взуття (пожалься Боже!) замість ременів чи остаточно брезентових поясів у найкращому випадку підперезувались шнурками або плетінкою з якогось ганчір'я, а кріси носили на телефонних дротах, які врізувались у рамена. З вибухом Другої світової війни будовано укріплення найпримітивнішими засобами, без машин, звичайними рискалями, лопатами, кілофами. Для постраху-щоденні публічні розстріли.

У книжці натрапляємо на цікавий опис інспекції генерала Черняєва та його „делікатне" усунення акторок фронтового театру з естради.

Ось і цей прямо фільмовий кадр: генерал-майор Черняєв, командир дивізії, височенний, здоровенний бурмило, вийшовши з авта, шпарким кроком підходить до плятформи-естради, звертається до акторок:

„Ухадітє, б..., ...вашу мать!" (Тут у автора непристойні слова написані повністю). Акторки, як серни зіскакують з дощок і в розтіч. Командир дивізії „пальнув" промову до старшин, підстаршин і бійців, пересипавши її гойно добірними матюками.

Усіх, що закінчили підстаршинську школу пороблено сержантами крім „западників", у цьому числі й автора книжки, не зважаючи на те, що він закінчив підстаршинську школу відмінником. „Западникам" відібрано зброю. З уваги на економію місця — сухий перелік. Дві доби без їжі в казармах морської фльоти. Ночівля в шопі з половою і втеча перед мишвою. Безладний відступ Червоної армії. Нічліг у татарському селі. Із-за німецьких нальотів праця тільки ніччю — при евакуації, вантаження на баржі. Втеча із совєтського робочого батальйону. Скривання у бомбосховищі. Перша стріча з німцями. Чотирьох німців веде 600 бранців до табору смерти. Ідуть, як барани на заріз. Хворих, що відстають від гурту, німці стріляють. Попався до німецького табору смерти. Втеча з нього. Ночівля на гною в колгоспній стайні.

Зазнавши чимало горя, страждань, ущент зруйнований на здоров'ю Ящишин у холоді-голоді добивається до Здолбунова, звідтіль ледь-ледь тлінний до Дубна, зайцем до Бродів, а звідтіль до Львова, а там і додому.

Навіть і лелеграфним способом несила передати всього, що описано в цій незвичайно цінній книжці.

Мова розповіді вправді невишукана, та деякі вислови, слова не посоромилися б попасти й до есею (в безперестань, подумки, сиднем сидіти, навтіки, поночіло, кожноденна, дивина, судомило в шлунку і т. п.).

Від книжки „Один рік у Червоній армії", я певен, читач, не відірветься аж доки не дочитає її до кінця.

Книжку надруковано в „Києві", Торонто, Канада. Kiew Printers Ltd., 2466 Dundas St., Toronto, Ont. M6P 1 W9, Canada.

Я. К.

Михайло Кучер

269

Шістдесят мільйонів... Сім мільйонів.. Двісті шістдесят дев'ять... Статистика, сухі цифри, за якими ховається совєтсько-московський большевицький терор.

Шістдесят мільйонів жертв на шляху до „світлої майбутности людства".

Понад сім мільйонів українців, замучених Москвою штучним голодом, щоб совєтський большевицький режим міг вижити. Двісті шістдесят дев'ят, що загинули в літаку.

Зло совєтсько-московського большевизму покрило одну шосту земної кулі. Початок знаємо — жовтнева большевицька революція. А де кінець?

З глибин віків ми досі чуємо страшне: „я не страж братові моєму". І молитву-прохання, якої ми й досі не можемо зрозуміти: „Прости їм...не відають, що творять!".

А чи може простити людство, чи має право простити? І як розумів зло св. Тома? Він закликав проти компромісу із злом, закликав зло поборювати.

Большевицька віра у щастя людства побудована на мільйонах жертв. Це кривавий міт, що є синонімом метафізики. Сюди належать всі міркування, які не мають емпіричної підбудови. Світ Гулаґа вже описани і відомий на Заході у творах Солженіцина і Шаламова — „Колимські оповідання". Це одночасно історичний факт і художня концепція.

Вірність собі, мужнє протистояти злу і якщо смерть, то не сплямлена співробітництвом із злом.

І ось двісті шістдесят дев'ять . Ембріон зла за совєтсько- большевицької революції 1917 року розрісся і своїми щупальцями загрожує світові. Жах сталінізму подвійний — він був і є в СССР, але може вибухнути в кожній країні. Світ закам'янів із здивування, обурення, жаху. Зареаґували летуни Інтернаціональної федерації з осідком у Лондоні. Членів 57,000 . Вони проголосили бойкот, не літати у Москву і припинили лети совєтського Аерофлоту.

У літаку, що його зістрілила Москва, загинув 61 американський громадянин. Вони подорожували під охороною американських паспортів, американських законів, американської могутности.

І ось Промова Президента ЗСА на телевізії і радіо, яка негайно викликала відливу критику деяких працівників преси і інших засобів масової інформації. Очевидно, промова була емоційна. Іншої трудно очікувати. Президент також відкликався до „опінії світу", бо це не тільки американська справа. Одночасно не було відкликано продажі зерна з СССР та машин для закінчення газового проводу з Сибіру до Західньої Европи. Там працюють в'язні. І пояснення - якби ми — ЗСА — не продали, продала б Японія. Не відкликано зустрічі міністра закордонних справ ЗСА з Ґромиком, де вони обмінялись епітетами "брехун".

Та коли б на тому кінець! З одного боку погрози словами. А з другого? Погляньте на лаштунки. Справді людська мова не має слів для характеристики злочинів Москви. Але реакція на большевицьке зло свої терміни мусить мати.

Було це у Франкфурті, Західня Німеччина, під час інтерв'ю з колишніми в'язнями совєтських таборів примусової праці. Одна з жінок, колишній в'язень, сказала американцеві, який сидів на складаному дерев'яному стільці: „це сувенір з ҐУЛаґу". Правду сказала. На сидженні, з протилежного боку, було клеймо „Made in USSR" і код 133340-число концентраційного табору, де стілець зроблено. Минулого року ЗСА купили в СССР сотні таких стільців як частину багатомільйонової торгівлі. Америка купує вироби в'язнів у совєтських таборах праці, хоч американський закон таку торгівлю забороняє. У лютому ц. р. Державний департамент ЗСА проголосив висліди студій: „Совєтський уряд досі використовує примусову працю у великих розмірах для вжитку в середині країни і на експорт".

У Совєтському Союзі є дві тисячі тюрем і концентраційних таборів, де працюють в'язні. Імпорт товарів, випрацьований примусовою працею-протизаконна дія. Американський закон „The Smoot Hawley Tariff Act" з 1930 року, секція 307 каже; „Всі товари, вироблені в кожній країні засудженими людьми (в'язнями), або примусовою працею...не можуть бути ввезені у жадний порт ЗСА".

(Закінгення на стор. 3)

Докія Гуменна

НАЩО НАМ ТАКА ГАНЬБА?

(Уривок із третьої книги роману „Діти чумацького шляху", „Розп'яте село")

Куткові збори починалися досить мирно. Гомоніли, питали один одного:

Як ви думаєте, сьогодні нам казатимуть брехню, чи правду?

Я думаю, що більше брехні, ніж правди.

Тепер правди нема. Правда за Дніпро втікла.

О, й дід Бедрик причовгав...

Цей в крематорій... На суперфосфат...

Діду Самсоне! Такі старі — й прийшли? Сказали б, що нездужаєте.

А як кричать! — прошамкав дід Бедрик.

Це був дрібний дід, зимою й літом він ходив у домотканих білих штанях. Був по-старосвітському обстрижений у кружок, носив довгі сиві, висячі вуса. Він недовго пробув у комуні й тепер знову був „індусом" на радість Самсонисі.

— Оце як прийде Дука, — буде тим, що в це діло лізуть! Буде душити тих, що в ці колєвгоспи позаписувалися, — точилася собі далі розмова.

Та... Це з дзвона виллями. Скоро будемо з одної бодні сало брати...

— Нехай-но вперед спільно свиней відгодуємо...

— Де в чорта спільно? Як у одній хаті свекруха з невісткою не помиряться...

— Го! Цей колєхтів, — пху, та й нема! Хай-но зза гори пукне, не сьогодні — завтра.

Збори все не починалися. Вже декому й надокучило дурно сидіти.

— Чого це вони громкомовчать? Давайте починати, бо люди й ніч розберуть...

Збори почала Гапка, що ото за нею вслід сільські діти виспівують:

Розступіться очерети.
Розступіться лози.
Бо їде Гапка-далігатка
Відчиняти збори...

Гапка різким розмашним рухом розгорнула свою теку, повна свідомости своєї високої гідности. Передала агрономові читати якусь довгу нудну резолюцію про хлібозаготівлю. Куткові збори прийняли це читання з неприхованою нудьгою.

— Писали б просто! А то заведуть: „Приймаючи до уваги" та „на підставі закону такого-то" та згадають всесвітню революцію, аж тоді кажуть, що треба хліба дати... — зауважила Каленичка, завзята одвідувачка всіх зборів. Вона вже вивчила всі ходові збори в резолюціях, як псалтир.

— Ми й самі вже ходимо купувати до кооперації, — несміливо вставив її сусід.

— Тут самі хліба недовольні, а ви все правите. „Давай, в тебе є?" — додала Каленичка. — А, щоб ти так бачив світ і свої діти!

— Хліб погорів, а озимина вимерзла. А вони все ходять та накладають придналог... „Десятина може видати стільки-то пудів." А, щоб воно на пні згоріло!

— Хто це вони? — запитав агроном, бо те „вони" стосувалося його.

— Наша власть!

Ніякова мовчанка.

— Ну, от ви, діду Бедрику! — каже Чоломбитько, новоспечений активіст. — У вас хата під бляхою, якраз для ясел згодиться колгоспові. Як ви думаєте, — хліб дасте, чи ні?

— Я вже дав двадцять чотири пуди.

— А з вас належить ще двадцять.

— То я давав пудами, а тепер даватиму хунтами, а як уже дам п'ять хунтів, тоді й не приходьте більше.

— Але нам не хунтами треба. З вас ще двадцять пудів. А ні, то виходь з хати, — сказав Чоломбитько, переходячи на „ти".

— То й піду!

— Ну, а ви, дядьку Матвію? — знайшов другу жертву Чоломбитько.

— В мене все забрали! А їйбо, все забрали! Тільки гоно один пудик дітям покинули! — скоресенько заговорив дядько Матвій.

— Державі треба хліба.

— А я ж чий?

— Треба так, щоб бідняк не йшов до вас за десять хунтів три дні робити.

Здивований дядько Матвій аж підвівся.

— Та це вам приснилося! Коли це було так?

— Знаємо тебе, куркульський підголоснику!

— Народ у нас заляканий, — озвалася баба Каленичка, якої ніхто й не питав. — Якби ж ваші не страхали людей! Якби ж того хоч хліба чоловік був довольний. Хіба ж мисленно — чоловікові попомахай тим ціпом цілий день без сала й хліба!

— Нащо ціпом? Машина змолотить, — заспокійливо перебив агроном.

— Еге! Машина змолотить та й повезе, а ти тут, як знаєш.

— Давайте лучче чистим, откровенним язиком говорити, — почала Гапка. — От ви, дядьку Овраче! Чом ви й досі не подали заяви в колгосп?

— Я свій хліб із'їв, — та й як піду?

— А тепер що ви будете їсти?

А яке кому діло? Буду голодний! — знервовано скипів Оврам. — Яке кому діло?

— Бо жалко нам, що ви несознательний, куркульську руку тягнете, умовляла Гапка.

— Ми не впротів колєхтіву, — знову влізла із своєю розмовою Каленичка. — Ми ще й допоможемо йому, зберемося, поробимо два дні, а на весну може й самі вступимо... Тільки не одказуйте ж нам у кооперації мила та чобіт...

— Не записуйте! — крикнула перелякано Каракамболиха. — А то заставлять робити!

— Ти б краще помовчала! — штовхнула бабу Каленичку в бік.

— Та я ж висловлювання давала, — невторопно сказала баба Каленичка.

— Безсовісна ти людина, як тобі не сором! Треба по существу, а ти не туди ідеш.

— То це, значить, як? — розгнівалася баба Каленичка. — Чорти не дадуть доказати, а тоді виходить не до порядку!

- Це невєрне запитання, — почав мирити бабів Чоломбитько. — Треба коротко, а ви зразу запитуєте й висловлюєтесь. Так ми ніколи до соціялізму не пійдемо, як будемо не по существу балакать...

— Ану вас к чорту! — узлилася Каленичка й насупилася.

— Слухайте сюди! — встала Гапка. Давайте будемо говорити по душам. Он у канцелярії сільради стоїть хліб. Чий він — чорт його знає! А ви знаєте, в кого ми його знайшли? В такого бідняка, що голим тілом світить, у Йосифа Дробота. Ясно, що не його. Коли ми його притиснули, то він признався, що куркульський. Нібито п'ять пудів він заробив у Кіндрата Моголівця, а десять пудів Кіндрат у нього поставив, бо була буря й мусів скинути по дорозі...

Та який же Кіндрат Моголівець, у біса, куркуль? — не стямилася вдова Соломчиха. — Роби й ти так, як Кіндрат робить, день і ніч, то й у тебе буде...

— А як хтось із себе строїть ледачком...

— Всі селом скажемо, що трудяка чоловік, — ще хтось підтвердив.

— І як попросиш щось помогти, то все послухає..

— В Кіндрата Моголівця — млин, — сказав Чоломбитько.

— Він цього вітряка своїм горбом приробив!

— А в другого бідняка стоїть куркульський кінь, — мов би не чула цієї зливи реплік, непохитно провадила своєї Гапка. — Серед нас є такі, що несознательно за куркулем тягнуть. Може б ми вже звикли до думки, що ми — хазяї села, а не куркулі.

— В нас уже куркулів нема! — крикнуло разом кілька бабів.

— Ото ж я й кажу, що вам ще треба сознательности набрати, бо ви ще не тямите, що найбільший наш ворог — куркуль. Ви його переховуєте... Глядіть, щоб і вас декого не потрусили та не знайшли куркульського коня, або корови якої, або...

— Чорт його бери, шукайте!

— То як же буде з Кіндратом? — запитала Гапка.

— Я думаю, що його, як Хому Ґудзя та Семена Криворучку, треба ліквідувати, як клясу, — набравшись духу, сказав Чоломбитько.

— Поки вони в селі — діла не буде! Скільки до них ходили, умовляли, просили, щоб ішли до колгоспу... То

(Продоження на ст. 4)

НАЙБІЛЬШОЮ ҐАРАНТІЄЮ ПЕРЕМОГИ ЗЛА НАД ДОБРОМ Є МОВЧАНКА ДОБРИХ ЛЮДЕЙ — СКАЗАВ ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН. СВІТ ЗАПЛАТИВ МІЛЬЙОНАМИ ЖЕРТВ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ ТА ЖИВЕ ПІД ПОСТІЙНОЮ ЗАГРОЗОЮ НОВИХ КАТАКЛІЗМІВ, БО МОВЧАВ 50 РОКІВ ТОМУ, КОЛИ-ТО КОМУНО-МОСКОВСЬКІ НАРОДОВБИВЦІ ВИМОРИЛИ ПЛЯНОВИМ ГОЛОДОМ ПОНАД СІМ МІЛЬЙОНІВ УКРАЇНЦІВ. ЗГАДАЙМО ЦЕ САМІ ТА ПРИГАДАЙМО ІНШИМ НАШОЮ МАСОВОЮ УЧАСТЮ У ВЕЛИКІЙ ДЕМОНСТРАЦІЇ ТА МЕМОРІЯЛЬНОМУ КОНЦЕРТІ У ВАШІНҐТОНІ В НЕДІЛЮ, 2-го ЖОВТНЯ!

Крайова Конференція Українсько-Американської Координаційної Ради у ЗСА

відбудеться

в суботу, 1 жовтня 1983 р. у Вашінґтоні, Д. К.
в приміщеннях
TWIN BRIDGE MARRIOT HOTEL
333 Jefferson Davis Hwy, CRYSTAL CITY, Va.
(близько летовища National Airport)
Тел.: (202) 628-4200. Кондактуватися з Angela Moss.

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

Год. 11-та рано: Реєстрація учасників (реєстраційна оплата 10 дол. від особи)

Год. 1-ша по пол.:
1. Відкриття Конференції УАКРади
2. Вибір Президії Конференції
3. Схвалення порядку нарад
4. Звіти членів Екзекутиви УАКР
5. Запити і дискусія над звітами
6. Прийняття назви, інкорпорування, статут нової установи
7. Намічення дати і місця Конвенції
8. Закриття

Участь у Конференції беруть представники організацій, відділів та індивідуальні члени УАКРади.

Екзекутива УАКРади

МЕДИЧНА АСОЦІЯЦІЯ Р. А.
Департамент Хірурґії

77 UNION St., DOVER, N. J. 07801
Tel. (201) 366-5000

має честь повідомити, що у її склад увійшов

ЮРІЙ М. ЧИРОВСЬКИЙ М.Д.

як загальний хірурґ

Він прийматиме на замовлений час:

77 Union St., Dover, N. J. 366-5000

100 Madison Ave. Morristown Memorial Hospital Clinical Offices кликати на: 366-5000

413 W. Main St. Boonton, N. J. 335-6006

Route 206 and Main St. Flanders, N. J. 584-0555

Він оперуватиме у шпиталях:

Dover General Hospital, Morristown Memorial Hospital, St. Claire's Hospital, in Denville, N. J. and Riverside Hospital, Boonton, N. J.

Філядельфія і околиця!

В неділю, 16-го жовтня 1983 р., о год. 2-ій по пол. в залі Дому Українського Народного Союзу
при 5004 Н. Олд Йорк Рд., Філядельфія, Па.
відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делеґати наступних Відділів:

10, 32, 45, 62, 83, 95, 105, 116, 128, 153, 154, 156, 162, 163, 173, 216, 231, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 269, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 378, 383, 397, 422, 424, 430 і 479.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка дотеперішньої організаційної праці Округи.
3. Обговорення посиленої, осінньої організаційної кампанії.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах візьмуть участь:

д-р Іван Флис, головний предсідник УНС
д-р Богдан Гнатюк, головний контролер УНС
Іван Одежинський, головний радний УНС
Василь Пастушок, головний радний УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Інсп. ОСИП БАКАЙ *почесний голова* — **ПЕТРО ТАРНАВСЬКИЙ** *голова*
ВАСИЛЬ КОЛІНКО *секретар* — **ІВАН ДАНКІВСЬКИЙ** *касир*

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в Нюарку, Н. Дж.

повідомляє, що

в неділю, 16-го жовтня 1983 р., о год. 2:30 по пол. в залі Українського Народного Дому
при 140 Проспект Авеню, ІРВІНҐТОН, Н. Дж.
відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

до участи в яких є запрошені і зобов'язані всі члени Окружної Управи, всі відділові урядовці та делеґати на 30-ту Конвенцію наступних Відділів:

14, 27, 37, 43, 65, 76, 133, 142, 152, 172, 214, 219, 234, 306 322, 340, 371, 413, 459, 490.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення осінньої кампанії і загальних союзових справ.
4. Схвалення організаційного пляну праці на останні місяці цього року.
5. Внески, побажання, запити і закриття зборів.

У зборах візьмуть участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
д-р Нестор Олесницький, гол. контролер УНС
Андрій Кейбіда, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

РОМАН ЛАПИЧАК *секретар* — **ЮЛІЯН БАРАНЮК** *голова*
ВОЛОДИМИР БОЯРСЬКИЙ *касир* — **ВАСИЛЬ ГНАТІВ** *голова К. Комісії*

Українець у проводі міжнародної дослідницької групи

У червні цього року у Відні, Австрія, відбулася чергова міжнародна конференція важких електричних високовольтажних систем (CIGRE), на якій було обрано на наступних п'ять років професора електричної інженерії Манітобського університету Михайла Тарнавецького головою спеціяльної дослідницької секції контрольних систем високовольтажної трансмісійної сітки прямого струму.

У склад CIGRE входять експерти окремих дисциплін, електричної інженерії 65-ох індустріяльно високорозвинених країн світу, а централя знаходиться у Парижі. Члени цієї організації поділяються на кілька дослідницьких секцій за вужчою спеціяльністю. Головним завданням цих світових експертів є постійне слідкування і аналіза проґресу кожної з їхніх технологічних ділянок та розвиток нових ідей і концептів у галузі експертизи.

Дотепер у проводі майже всіх таких дослідницьких груп стояли европейці, і щойно вперше очолювання дослідницької групи перейшло на північноамериканський континент та якраз у Канаду. А це у наслідок того, що останнім часом Канада вже проявила себе однією із провідних країн у розвитку важких електричних високовольтажних систем, а своєю активною участю у праці даної організації зробила поважний вклад у розвиток нових технологічних концептів. Доручення проводу згаданої дослідницької секції професорові Тарнавецькому (яке він перебрав від Західньої Німеччини) є доказом того, що Канаду визнано як світового значення провідну країну у технології високовольтажних трансмісійних систем прямого струму.

На проф. М. Тарнавецького покладено великі обов'язки і неабияку відповідальність. Отож бажаємо професорові Тарнавецькому багато успіхів у його праці на міжнародному форумі.

Олег Ґерус

ЮВІЛЕЙНА ЗУСТРІЧ
Б. УЧЕНИЦЬ і ПРОФЕСОРІВ
Української Жіночої Гімназії Т-ва УПТ

„Рідна Школа" в Стрию
з нагоди її 50-ліття

відбудеться

в суботу і неділю, 29 і 30 жовтня 1983 р. на Союзівці в Керґонксоні, Н. Й.

Щиро запрошуємо б. семінаристок УПТ і б. учениць і учнів інших стрийських середніх шкіл з родинами.

Зголошення на нічліг і побут просимо замовляти:

UNA Estate Soyuzivka
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

До побачення на Союзівці!

ЗА ІНІЦІЯТИВНУ ГРУПУ:

Дарія Мосора-Франкен, Зиновія Когут-Мельник, Володимира Шиян-Кавка

(Ближчі інформації про Зустріч: **В. Кавка — (215) 623-2309)**

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС ЮТИКА-СИРАКЮЗИ, Н. Й.

повідомляє, що

в неділю, 16-го жовтня 1983 р., о год. 1:30 по пол. в залі Українського Народного Дому
1317 West Fayette Street, SYRACUSE, N.Y.
відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС ЮТИЦЬКО-СИРАКЮЗЬКОЇ ОКРУГИ

НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення осінньої кампанії.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

До участи в зборах зобов'язані предсідники, секретарі, касири, конвенційні делеґати на 30-ту Конвенцію УНС і інші урядовці відділових управ, а саме:

Геркімер 192, Елмайра 271, Літел Фолс 330, Оборн 38, 202, 283, Ром 121, Сиракюзи 39, 317, Фултон 263, Ютика 58, 434, Горнел 215, Джонсон Сіти 21.

У зборах візьме участь —

Степан Гавриш, головний організатор УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Д-р ІВАН ГВОЗДА *голова* — **ВОЛОДИМИР ЗАПАРАНЮК** *почесний голова*
МИКОЛА ВЕЛИЧ *касир* — **ЯРОСЛАВ СЕНИШИН** *секретар*

ЗБІРКА ПОЖЕРТВ

НА ПРАЦЮ КРАЙОВОГО ГРОМАДСЬКОГО КОМІТЕТУ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ В УКРАЇНІ В 1932-33 РР. ПЕРЕВЕДЕНА В ГОЛОВНІЙ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ ТА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ ВИДАВНИЦТВА „СВОБОДА".

СПИСОК ч. 5.

По 100 дол. — д-р Іван і Марія Флис, Володимир і Неоніля Сохан, Уляна і Володимир Дячук, Степан і Ільза Гавриш.

По 50 дол. — Меланія Мілянич, Олесь Благітка, Андрій і Евгенія Ратич, Зенон Снилик, Люба Лапичак.

По 25 дол. — Ярослава Левицька, Іванна Коць, Юліян і Марія Савчак, Ірина Лапичак, Ольга Парубчак, Любов Коленська, Дарія і Володимир Семеґен, Д. і О. Смотрич, Валентина Якимчук, Квітка Стецюк, Михайло Юзенів, В. Шевчук.

По 20 дол. — Аня Дидик, Марта Кордуба, Ґ. Куфта, Тамара Кардашинець, Л. Волянська, Володимир Левенець.

По 10 дол. — С. Раян, Л. Белюць, Данута Ясінська, Ліна А. Данчук, Олена Гентіш, А. Мізак, Я. Сидоряк, А. Домарацький, М. Мирошниченко, Галина Кузьма, Роман Чопик, Степан Шуган, Романа Гадзевич, Марта Коломиєць, Іда Фокс, Степан Чума.

По 5 дол. — Б. Поліщук, М. Варварів, С. Криштальська, М. Зарічний, П. Фуґа, О. Койфман, Генік Криштофяк, Р. Іпющенко, С. Череватий, А. Арзоля, Роман Павлишин, Богдан Дворський, Зенон Дабровний.

1 дол. — Юрій Зарицький.

269

(Закінчення зі ст. 2)

Року 1982 ЗСА купили в СССР на 118 мільйонів долярів погносиь для хліборобства, на 10 мільйонів долярів урану, який добувають в'язні у місцевості Жовті Води. В'язні — українці. Уран також добувають в таборі Новая Боровая — в'язні — українці, в таборах Красноярська, в Ухудук, Центральна Азія. В'язні працюють без відповідної охорони проти радіяції і протягом короткого часу в муках помирають.

Далі ЗСА купили в СССР золото на суму 4.2 мільйона долярів. Золото добувають в'язні. В місцевості Зерахвах, Центральна Азія, в Сибірі в Бодайбо, Артемовську, Тайшеті і на річці Єнісей.

Дерева і дерев'яних продуктів куплено на суму 3.5 міль. дол. Це дерево добувають в'язні, жінки-дроворуби, у таборах на Уралі, в Сибірі. Такі ж жінки-дроворуби, у таборах на Уралі, в Сибірі. Такі ж жінки- дроворуби працюють біля Кірова на озері Байкал. Діти від 14 до 18 років — в'язні-працюють на деревообробних фабриках.

Тракторів куплено на 500,000 долярів. Частини до тих тракторів роблять в'язні в мордовських таборах.

...Двісті шістдесят дев'ят. Москва сказала — „ми це зробимо знову"! І з такими „людьми" говорять, дискутують про „права людини", „культурний обмін". Між поняттями „зло" і толеруванням зла вже можна поставити знак рівности. І є „пояснення" совєтсько-московському злочинові — „вони бояться!". Але є й інше, страшне пояснення: людство звикає чи вже звикло до злочину і на нього майже не реаґує. Пересічний американець сидить перед телевізією кілька годин на добу.

У часі від п'яти до двадцяти років він бачить на телевізії вісімнадцять тисяч вбивств. Це без впливу на психіку не проходить. Людина починає думати, що злочин невід'ємна і нормальна частина життя і з тим треба погодитися.

Але реакція суспільства все таки буває і вона дивна. Московська інвазія на Афганістан — це найбільш звіряче винищування совєтською збройною силою цивільного афганського населення. Десятки тисяч афганців загинули від напасника. Але чому нема в ЗСА демонстрацій проти того злочину народовбивства? За війни у В'єтнамі такі демонстрації були, але проти своєї армії. Були необ'єктивні сердиті статті у пресі, так звані редакційні. Телевізія щодня атакувала американського глядача вигаданими злочинами американської армії над цивільним населенням В'єтнаму. Чому таких статтей нема за афганську війну, що її провадить Москва? Американська телевізія пильно показує кілька вбивств в Ель Сальвадорі, але ігнорує Афганістан. Нехай американську телевізію туди не пустять, але преса залишається.

Людство звикає до московських злочинів, яким навіть нема відповідних слів у нормальній мові і на них майже не реаґує. Західня філософія, західній гуманізм і християнство скапітулювали перед совєтським марксизмом. Совєтський соціялізм чи большевизм відкидає і заперечує такі елементи західньої цивілізації, як право, мораль і релігія. Захід не має спільної мови із совєтським большевизмом, а на розмовах виграє тільки Москва.

ПЕРША ЛЕЙДІ НЕНСІ РЕҐЕН знову візьме участь у телевізійній програмі Ей-Бі-Сі „Гуд морнінґ Амеріка", яка передаватиметься 12-го жовтня ц.р., а метою якої є поборювання наркоманії серед молоді. Секретарка Шіла Тейт повідомила, що Н. Реґен отримала запрошення від Ей-Бі-Сі вже раніше з проханням взяти участь у двогодинній передачі-дискусії про вживання наркотиків молоддю, як цьому запобігти і як найкраще допомогти молоді позбутися цієї смертоносної звички.

ЛІКАРІ-ХІРУРГИ, зокрема ті, які перещеплюють людські органи — нирки, очі, серце, кості та інші, зорганізували і оформили окрему федерацію, завданням якої буде заохочувати американців, щоб вони ще за життя жертвували частинки свого тіла для рятування життя інших осіб. Департамент здоров'я і громадської обслуги дав свою згоду на оформлення такої федерації, вважаючи, що таким чином можна буде дійсно допомогти багатьом тисячам осіб.

†

Ділимося сумною вісткою, що дня 25-го вересня 1983 року, по тяжкій і довгій недузі, відійшла у Вічність на 83-му році життя

наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

Стефанія Коршовська

уроджена в Тернополі.

ПАНАХИДА відбудеться у вівторок, 27-го вересня 1983 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в середу, 28-го вересня 1983 р., о 10:30 ранку з церкви св. Юра, відтак на цвинтар Gate of Heaven.

Горем прибиті:

доньки:
ДАРІЯ МУДРА з мужем ВАСИЛЕМ, дітьми і внуками
ЛЮБА ТУРЧАК з дітьми і внукою
сини:
БОРИС КОРШОВСЬКИЙ з дружиною ІДОЮ, дітьми і внуками
БОГДАН

†

З глибоким жалем повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в суботу, 24-го вересня 1983 р. відійшов у Вічність на 79-му році життя,

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п. мґр

ІВАН РЕШЕТУХА

б. адвокат в Тернополі.

ПАНАХИДА у вівторок, 27-го вересня 1983 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в середу, 28-го вересня 1983 р., о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — ІРЕНА
син — ЮРІЙ з дружиною МАРІЄЮ
внуки — ЮРЧИК і АННА МАРІЯ
дочка — ХРИСТИНА ЛАМПІКА з чоловіком ЛЮБОМИРОМ
та ближча і дальша Родина в Америці і Україні

У ДРУГУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої та ніколи Незабутньої
ДРУЖИНИ, МАТЕРІ, БАБЦІ І СЕСТРИ

бл. п.

Софії Малиновської

з дому Оришкевич

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в понеділок, 3-го жовтня 1983 року
в церкві св. Йосафата в Пармі, Огайо;
в церкві св. Миколая в Мілвіл, Н. Дж.

Прохаємо в тому дні помолитися разом з нами за Її праведну душу.

Муж — ВАСИЛЬ з родиною

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Дорогого і Незабутнього ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, ДІДУСЯ І БРАТА

бл. п. д-ра мед.

ЯРОСЛАВА КОРОПЕЯ

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖБИ

в суботу, 1-го жовтня 1983 року, о год. 8-ій рано в церкві св. Йосафата в Trenton, N.J.;

в суботу, 1-го жовтня 1983 року, о год. 9-ій рано в церкві Пресвятого Серця Христового в Johnson City, N.Y.;

в неділю, 2-го жовтня 1983 р., о год. 11-ій рано в церкві св. Архистратига Михаїла у Woonsocket, R.I.;

в суботу, 8-го жовтня 1983 р., о год. 9-ій рано в церкві Христа Царя в Boston, Mass.

Просимо в ці дні згадати Покійного в своїх молитвах.

РОДИНА

ЩАСЛИВА...

(Продовження зі ст. 1)

лось, що зараз таки після приїзду до Мадриду оркестри, агенти КГБ порекомендували головному дириґентові зняти Торадзе із сольових виступів, мабуть вже тоді підозріваючи його у замірах втечі. Пізніше Торадзе заявив, що про його втечу знала тільки одна особа в СССР, прізвища якої він не бажав оприлюднювати. При тому він підкреслив, що він не мав можливості мистецько розвиватися в атмосфері поліційного нагляду і доносів, може навіть тому, що він не росіянин, а син відомого грузинського композитора Давида Торадзе.

Подібно як в інших випадках, Москва і совєтська амбасада в Мадриді відмовились від будь-яких коментарів у справі самогубства Корсакова і втечі Торадзе.

Допомогли...

(Продовження зі стор. 1)

Операція відбулася у очній клініці в Ню Йорку, і оправдала себе. Вже за короткий час відчув Мирослав полегшу й почав краще бачити. А це ж так важливо для нього, він бо дуже любить читати, особливо історичні книжки. Всі кошти за операцію, перебування Мирослава у шпиталі і взагалі в Америці оплачувала „Самопоміч". Мали це бути тяжкі тисячі. Проте, д-р Фінлі, довідавшись, що Мирослав походить з незаможної багатодітної родини, відмовився від свого великого гонорару, так що залишилося заплатити лише за користування шпитальним устаткуванням.

В Америці Мирослав перебував два місяці. Родина Панкевичів не пошкодувала часу: повезли його і на оселю Пласту, на День Пластуна, і на Оселю СУМА, побував він на оселі Українського Народного Союзу Союзівці і на оселі Українського Братського Союзу „Верховині" і ще в багатьох місцях, де зустрічався з українською молоддю.

Мирослав, золотоволосий, синьоокий юнак, дуже скромний і серйозний. Розмовяє він чистою українською мовою, а крім того, володіє ще хорватською, сербською й італійською мовами.

Кілька днів після нашої зустрічі Мирослав від'їхав до Італії, а звідти додому, до Югославії. Хоч як його намовляли ще залишитися, побачити трохи більше Америки, познайомитися з українським життям тут, відпочити. — „Ні, не можу я, адже напевно мамі треба дещо допомогти наріллі", — сказав він. І так нерадо всі, хто з ним зустрічався, мусіли попрощати його.

Вже з Югославії він втішив своїх добродіїв із нюджерзької „Самопомочі", написавши їм милого й щирого листа.

„... Мені тепер вже очі так не болять, так що вчуся до іспитів, а 19-го вересня їду до Риму на продовження моєї науки... Я сказав мамі, що пишу листа до Вас, а вона почала плакати та каже, щоб подякувати за все, що Ви зробили... Також я Вам щиросердечно дякую за Вашу превелику ласку... Мені в Америці було добре, і всі Ви були мені, як мої родичі... Хай Господь, який був нам при помочі та зробив, щоб все добре скінчилося, нагородить Вас..."

Конференція ОДВУ в Лігайтоні

У Лігайтоні, Па., на оселі ім. Олега Ольжича 3-го і 4-го вересня ц.р. відбулась запланована річна конференція ОДВУ і Братніх організацій. Конференцію відкрив заступник голови проф. д-р Петро Стерчо з уваги на неприсутність голови ЦУ ОДВУ д-ра Богдана Шебунчака, який на зміну з другим заступником Володимиром Процикам керував нарадами. Одноголосно прийнято порядок нарад з деякими змінами і доповненнями.

Першою точкою нарад були справи внутрішньо-організаційні. Інформаційні звідомлення подали референти поодиноких ділянок: фінансовий референт інж. Омелян Суховерський, культурно-імпрезова референтка проф. д-р Наталія Пазуняк, господарський референт інж. Володимир Зуляк, організаційний референт д-р Юрій Солтис, голова видавничої спілки і редактор „Самостійної України" інж. Степан Куропась, голова контрольної комісії Роман Крупка і секретар ЦУправи мгр Володимир Яців. Були поставлені питання до звітодавців, як також була дискусія, в якій взяли участь Іван Яремчук, Олег Бак-Бойчук, мгр Михайло Середович, Я. Стасик, С. Дяків, З. Михалевський, д-р П. Стерчо, Р. Крупка, П. Генгало, А. Ґелитканич, С. Селешко і Володимир Різник. На поставлені питання, які відносились до діяльности поодиноких референтів, голови видавничої спілки і редактора „Самостійної України", відповідали референти поодиноких ділянок і редактор „Самостійної України" інж. Степан Куропась. Довша дискусія відбулася по інформаційному звідомленні С. Куропася, який у своєму звідомленні інформував членів, про те, що журнал „Самостійна Україна" завдяки теперішньому способові редагування є матеріяльно забезпечений, і що він має багато листів з признанням за його редакторську працю. Редактор уважає, що якщо деякі статті в журналі комусь не подобались, то на це нема ради. Він твердить, що він писав тільки правду, яку дехто не любить.

Деякі дискутанти уважали, що редактор перейшов лінію, і що він повинен мати для допомоги редакційну колеґію. Інші ж дискутанти уважали, що деякі статті, поміщенні в „Самостійній Україні" є реакцією на провокації одного політичного угруповання, яке своїми безвідповідальними потягненнями на суспільно-громадському секторі, на політичному, як також і на церковному відтинку не причиниються до полагодження важливих в житті української спільноти справ, які чекають свого позитивного полагодження, а навпаки поглиблюють кризу в нашій громаді, що є в користь нашого ворога, і тому треба нам все можливе робити, щоб остаточно дійшло до якогось відпруження у нашій громаді. Нам треба об'єднано виступати назовні, коли мова про такі справи як відзначення 60-річчя створення УССР, тюрми для українського народу, спільно відзначити 45-ті роковини трагічної смерти голови ПУНу сл. п. полковника Євгена Коновальця, і спільно відзначити 50-річчя Великого голоду в Україні. На поставлені питання і дискусію відповідали референти — секретар мгр Володимир Яців і заступник голови В. Процик, який ствердив, що ОДВУ було створене згідно із плянами його основників для суспільно-громадської праці на терені ЗСА. Завдання ОДВУ є ідейні і ту працю ця організація виконує, всупереч всяким неправдивим, непристойним і кривдячим наклепам з боку одного угруповання. Стверджує, що справи не є аж такі погані, як дехто може думає, і ОДВУ може спокійно дивитися у майбутнє.

В 9-ій годині вечора відбулася спільна конференція ОДВУ, Українського Золотого Хреста і Молоді Української Національности (МУН). Перша частина другої сесії конференції, у якій взяли участь понад 100 членів, і якою керувала голова УЗХ Н. Іванів, була присвячена 7-річчю смерти Лесі Українки. Із декламацією виступила Володимира Кавка, а проф. д-р Н. Пазуняк — з доповіддю.

Другою частиною другої сесії керував проф. П. Стерчо, який покликав до слова новообраного голову МУН-у Олега Гуцула, який поінформував присутніх про збори МУНу, що закінчились вибором нової Управи.

Нововибраний голова поінформував, що Управа вирішила в якнайскоршому часі розвинути ширшу діяльність. На зборах МУН-у був присутній голова ІСНО Павло Дорожинський, який служив своїми порадами молодим людям. Опісля були інформаційні звідомлення про підготовчу працю до ІУ-го Конгресу СКВУ, яку реферував П.Дорожинський. Він сказав, що виникли великі труднощі, які можуть довести до розбиття СКВУ. Розходження серед української спільноти є не тільки в ЗСА, але і в інших країнах нашого поселення, однак, вийшовши з засади, що СКВУ, створений із ініціятиви полк А. Мельника, повинен репрезентувати всіх українців у вільному світі, треба робити все можливе, щоб СКВУ був збережений, щоб ніхто з нього не виходив, і щоб він залишився єдиною нашою репрезентацією перед чужим світом. Також поінформував членів про кандидатів на голову СКВУ, серед яких є сенатор П. Юзик, колишній міністер Стар-Старчевський, президент Едмонтонського університету проф. д-р Саварин, Л. Філь, д-р Глібович, В. Безхлібник, проф. Янішевський. Деякі, може, і не знають, що їх пропонують на президента СКВУ. Така кількість кандидатів може створити хаос на Конгресі СКВУ. Він далі інформував членів, що всі справи на Конгресі повинні бути узгіднені, і що є пляни зміни статуту СКВУ, що буде нелегке завдання до здійснення. Доповідач висловив вдячність церквам за їх посередницькі заходи і надію, що за їх допомогою вдасться врятувати цю, таку важливу для української спільноти, світову українську установу.

Юрій Солтис поінформував членів про справи, які відносяться до УККА і Української Координаційної Ради. Він сказав, що він був проти творення будь-якої другої централі в ЗСА. Однак переговори в УККА виявили, що компроміс неможливий, тому що друга сторона рішуче відкидає участь у переговорах та співпраці представників церков. Про справи, які відносились до підготови маніфестації, демонстрації, як також до Меморіяльного концерту у Вашінгтоні 2-го жовтня ц.р. для відзначення 50-річчя Великого голоду в Україні інформували проф. д-р Н.Пазуняк і проф. д-р П. Стерчо. В дискусії до цих суспільно-громадських справ забирали слово багато членів. Ту другу частину другої сесії закінчила голова УЗХ Н. Іванів, яка у своєму заключному слові звернулась із закликом до присутніх, організувати поїздки до Вашінгтону на 2-го жовтня ц.р., щоб там відзначити 50-річчя Великого голоду в Україні.

В неділю, 4-го вересня ц.р., після Служби Божої і Панахиди, яку відслужив о. Теодор Данусяр відбулось святкове зібрання у великій залі, на яке прибуло понад 300 осіб, для відзначення 45-ої річниці трагічної смерти голови Проводу ОУН сл. п. полковника Євгена Коновальця.

Святкове зібрання відкрив проф. д-р П.Стерчо. Керівником мистецької програми була проф. д-р Н. Пазуняк.

У мистецькій частині взяли участь Володимира Кавка, деклямація, проф. Петро Прус, скрипаль. Відповідну добре опрацьовану доповідь виголосив Роман Крупка.

Святкове зібрання закінчено відспіванням національного гимну „Ще не вмерла Україна".

О год. 3:30 по полудні почалась третя сесія річної конференції, яку відкрив і керував нею другий заступник голови Володимир Процик. На цій сесії представники відділів і делеґатур інформували членів про свою активність на суспільно-громадському відтинку у своєму місці замешкання. Були питання і дискусія, в якій взяли участь Я.Стасик, С.Куропась, А.Ґелетканич, С.Селешко, М.Середович й інші члени, на які відповідали В.Процик, заступник голови, і секретар мгр Володимир Яців.

В 6:30 год. вечора була спільна вечеря членів ОДВУ і Братніх організацій, якою керувала голова УЗХ Н.Іванів. Цією приємною зустріччю офіційно закінчено річну конференцію ОДВУ.

В.Я.

Нащо нам...

(Закінчення зі стор. 2)

що з такими робити, — перебила сама себе Гапка. — Куркулів треба розорить, щоб і коріння викорчувати. Як із тридцять чоловік знищимо, то від цього не згине село...

— А по-моєму, — несподівано вставив своє слово Бедрик, — хай би собі жили люди так, як жили. Як дядько має, то й держава має...

— Як куркуль був, то не пухли з голоду, а тепер пухнемо, — знову не витерпіла Каленичка. — куркуль рятував від голоду, а тепер — яшний хліб. Що приробили — забрала власть. Навіть і картоплі нема. Як є шматок хліба, то не знаєш, чи сьогодні їсти, чи на завтра залишити. Пшона нема, а вони ще й вговорують!

Знову не туди потягла Каленичка. Вона, як і всі інші, не зразу зрозуміла те, що сказала Гапка.

Лише за кілька хвилин почали розгублено бовкати:

— Та й що це?

— Та й як це?

— То й нас уже беріть та розкуркулюйте!

— Не дамо своїх куркулів! — рішучо вигукнула баба Каленичка. — Це вперед до них, а тоді і до нас візьметься!

— Робіть, що хочете, а нас не мішайте! Що б не було, що бідняк винен, в случаї чого...

Як ви говорите? В случаї чого? То ви чогось ждете? Якоїсь переміни? — єхидно здивувалася Гапка, аж брови порозліталися ластівками над її тонким профілем.

— Тоді куркуль скаже: „Не Кольобашка розкуркулював, а Кича!"

— За свою шкуру боїтеся?

—Бо що він буде так на Соловках робити? Це коли б весною... — напирав прямо чоловічина.

— Тут їм землі ніхто не дасть. Треба, щоб вони пролетаризувалися, а тоді стали, як ми...

— Це взавтра й нам таке буде. Випишіть мене з цієї комуни, я не хочу!

Буря схвильованих окриків не вщухала, а росла, перетворювалася на якийсь безладний галас. У ньому можна було розібрати поодинокі вигуки.

— Треба зайти та під ряд усіх нас розкуркулювати!

— Ну, обібрали, ограбили, — та й буде! Нащо ще й висилати?

— Берете їх — забирайте й нас!

— Є постанова, що куркулів усіх виселять, хочете ви того, чи не хочете! — нетерпляче крикнула Гапка.

— То не треба нас і питати!

— Як вам треба, то везіть, а нам куркулі не заважають! Хочете щоб сказали, що біднота виганяє хазяїв?

—Нащо нам така ганьба?

— Це не ганьба! Це якби робітники сказали так, що капіталістів виганяли... — крикнув Чоломбитько.

А приклад був явно невдалий. Трудно було порівняти капіталіста з Моголівцем.

Гапка й Чоломбитько вже бачили, що нічого не вийде в них сьогодні, не ухвалить громада розкуркулити Кіндрата Моголівця, Гапка зблідла. Ще одне слово — й розпасійовані баби кинуться на неї з кулаками. А що скаже районний партійний комітет за те, що не виконано сьогоднішнього завдання?...